

remain-in-our-hearts- 1986

3. Пестушко В.Ю. Чубук Ю. П «Чорнобильська АЕС як туристична дестинація» // Географія та туризм: Наук. зб. / Ред. кол.: Я. Б. Олійник (відп. ред.) та ін. – К.: Альтерпрес, 2010. – Вип. 9. – С. 82-86.

4. Пуцентейло П. Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємства / П.Р.Пуцентейло. – К., 2007 – 244 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/pucentejlo34.htm

5. Садигова Н. Чорнобиль туристичні аспекти / Наїла Садигова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Local/ChornobyI/Tourism.html#1>

6. Солонина Є. Чорнобиль: «радіоактивна перлина» українського туризму / Є. Солонина, С. Юрченко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/28864492.html>

7. Чорнобиль тур – офіційний сайт національного провайдера екскурсій в Чорнобильську зону. https://www.chemobyl-tour.com/ukraine/?action_skin_change=yes&skin_name=ua.

Павлюк О.

магістрантка II курсу

спеціальності 014 Середня освіта (Географія)

Науковий керівник – доц. Варакута О. М.

ФОРМУВАННЯ ГЕОГРАФІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми та її значення. Проблема підвищення якості освіти в Україні на сьогоднішній день вимагає не тільки модернізації змісту навчальних дисциплін, але й оптимізації способів і технологій організації освітнього процесу. При цьому важливим його компонентом, який дає можливість здійснити особистісно-орієнтований підхід у формуванні географічних компетентностей, є гра.

Гра в процесі навчання географії збуджує пізнавальний інтерес до навколишнього середовища, підвищує рівень навчальної діяльності, актуалізує опорні знання і вміння за короткий проміжок часу, розвиває інформаційно-комунікативні навички, виховує різні якості особистості.

Як філософсько-культурологічний феномен, як засіб взаємодії людини зі світом гра розглядається у працях Арістотеля, Г. Гегеля, Я.А. Коменського, Платона, Ж.-Ж. Руссо, Г. Сковороди, В. Сухомлинського, Ф. Шиллера.

Серед сучасних вчених значну увагу грі приділяли Ю.Бабанський, Д. Ельконін, І. Іванов, В. Оконь, П. Підкасистий, О. Пометун, Л. Пироженко, Г. Селевко, С. Шмаков, П. Щербань, В. Ягупов та ін.

Виклад основного матеріалу. Педагогічна енциклопедія трактує гру як «засіб фізичного, розумового й морального виховання дітей» [7, с. 138]; за Г. Селевком, «гра – це вид діяльності в умовах ситуацій, спрямованих на відтворення та засвоєння суспільного досвіду, в якому

складається та вдосконалюється самоуправління поведінкою» [8, с. 50].

Поняття «ігрові педагогічні технології» включає досить велику групу методів і прийомів організації педагогічного процесу у формі різних педагогічних ігор. На відміну від ігор взагалі, педагогічна гра має істотну ознаку – чітко поставлену мету навчання й відповідні їй педагогічні результати, які можуть бути обґрунтовані, виділені в явному вигляді й характеризуються навчально-пізнавальною спрямованістю.

Сучасна дидактика, звертаючись до ігрових форм навчання на уроках, вбачає в них можливості ефективної взаємодії педагога і учнів, продуктивної форми їх спілкування з властивими їм елементами змагання, непідробної цікавості [9, с. 55]. Місце і роль ігрової технології, а саме поєднання елементів гри з різними способами навчання на певному етапі освітнього процесу, багато в чому залежать від розуміння вчителем її функцій.

У цілому, ігрова діяльність виконує ряд певних функцій (рис 1.).

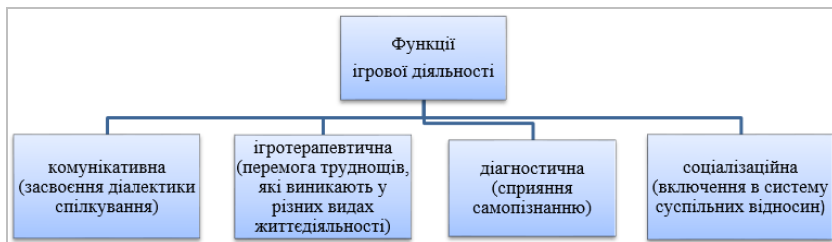

Рис. 1. Функції ігрової діяльності

Реалізація ігрових прийомів і ситуацій в освітньому процесі, як компонентів ігрової технології, відбувається за такими основними напрямками:

- дидактична мета ставиться перед учнями у формі ігрового завдання;
- навчальна діяльність підкоряється правилам гри;
- навчальний матеріал використовується в якості її засобу;
- у навчальну діяльність вводиться елемент змагання, що переводить дидактичне завдання в ігрове;
- успішне виконання дидактичного завдання пов'язується з ігровим результатом [4, с. 94].

Мотивація ігрової діяльності забезпечується її добровільністю, можливостями вибору та елементами змагання, задоволення потреби в самоствердженні, в самореалізації.

У структуру гри органічно входить планування, реалізація мети, а також аналіз результатів, в яких особистість цілком реалізує себе, як

суб'єкт.

Процес проведення гри складається з ряду етапів.

Підготовчий етап. Розробляється сценарій, план гри, даються консультації, інструкції, пакети матеріалів учням-учасникам, готується матеріальне забезпечення.

Етап проведення гри. Залежно від типу вводяться різні рольові позиції гравців: організатор, координатор, критик, тренер, ініціатор, проблематизатор, консерватор тощо. Практикується групова робота над завданнями, міжгрупові дискусії.

Етап аналізу, обговорення та оцінки результатів гри. Тут виступають експерти, учні обмінюються думками. Учитель підсумовує досягнуті результати, відмічає помилки [5, с.32-34].

Ефективність гри значною мірою залежить від низки чинників, серед яких найхарактернішими є такі:

- чітко продумана мета;
- здійснення мотивації ігрової діяльності;
- чітка організація підготовки, проведення і підбиття підсумків;
- постановка пізнавальних і проблемних запитань у процесі гри;
- залучення всіх учнів класу;
- тривалість не більше однієї навчальної години [5, с.34].

Покажемо на конкретному прикладі технологію проведення гри під час вивчення курсу «Географія. Україна у світі: природа, населення. 8 клас».

Сюжети ігор повинні спиратись на реальні події. Навчально-ігрове дослідження здебільшого фокусується на окремих проблемах та шляхах їх рішення. Як приклад, можна використати гру «Досягнення у ряд» на етапі уроку «Узагальнення і систематизація знань, умінь і навичок» під час вивчення теми «Географічні дослідження території України».

Формуємо макет «п'єдесталу», фото-постамент дослідників, причетних до дослідження території України: Геродот, Ібн Буттута, Гійом де Боплан, С. Рудницький; медальйони з надписом досліджень (рис. 2), з протилежного боку фіксуємо двосторонній скоч, для того, щоб приклеїти медаль на постамент.

Завдання: у вибіркового порядку учень запрошується до «п'єдесталу», обирає будь-яку медаль. За допомогою скочу на протилежній стороні, прикріплює її на постамент того дослідника, якому належить напрацювання, зазначене на медалі.

Дану інтерактивну технологію не оцінюємо. Це своєрідний прийом для формування доброзичливої атмосфери на уроці та рефлексії для застосування вивченого матеріалу.

Отже, за всієї привабливості ідеї використання ігрової діяльності у навчальному процесі, необхідно зазначити, що ігри доречні й ефективні.

Кожна гра корисна для інтелектуального розвитку учнів та виховання їх особистих якостей. У грі обов'язково мусять бути захоплюючі завдання, виконання яких потребує розумового зусилля, подолання деяких труднощів.

Рис. 2. Шаблон медалей для гри

Використання ігрової форми дає змогу залучити до активної діяльності більшість учнів, підвищує їхню зацікавленість у підготовці до уроку, сприяє створенню сприятливого психологічного клімату на уроках і формуванню позитивної установки до навчання.

Список використаних джерел

1. Використання ігрових технологій на уроках географії URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-igrovih-tehnologij-na-urokah-geografii-121770.html> (дата звернення 07.10.2020)
2. Воробйова С. Дидактичні ігри в процесі навчання // Рідна школа. 2002. №5. С. 46-49
3. Гурин Ю.В. Урок плюс Игра: Современные игровые технологии для школьников / Ю. Гурин. Москва: Сфера, СПб: Речь, 2010. 157с.
4. Дидактична гра (Форми навчання у школі): Книга для вчителя / За ред. Ю.І.Мальованого. Київ, 1992. С.89-104.
5. Дон О. Про дидактичні ігри // Завуч. 2001. № 23-24 (101-102). С.31-35
6. Калінченко І. Значення дидактичних ігор для розвитку пізнавального інтересу // Початкова освіта. 1999. № 17. С.5.
7. Педагогічний енциклопедичний словник / [гол. ред. Б.М. Бім – Бад]. М., 2002. 324 с.

8. Селевко Г. К. Сучасні освітні технології / Г. К. Селевко. М. : Нар. освіта, 1998. 256 с.
9. Франковська О. Ігрова педагогіка. Технологічний аспект // відкритий урок. 2005. № 21-22. С.53-59.

Піцур І.

магістрант II курсу

спеціальності 106 Географія

Науковий керівник – викл. Задворний С. І.

МІСЦЕ ТРАНСПОРТНИХ КОМУНІКАЦІЙ В ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вступ. Завдяки своєму вигідному геополітичному розташуванню, транспортна галузь Закарпатської області забезпечує значні валютні надходження до бюджету нашої країни. З досвіду розвинених країн відомим є величезний вплив транспортної інфраструктури на ріст економіки країни.

Вклад основного матеріалу. Транспортна інфраструктура включає в себе транспорту систему всіх видів транспорту, з їх складовими частинами та ланками, шляхи сполучення, рухомий склад транспорту, об'єкти транспортного сервісу та транспортно-логістичні підприємства, що працюють у сфері переміщення людей і вантажів [3, с. 155].

Транспортна інфраструктура є основою транспортного комплексу регіону, сприяє формуванню транспортної мережі і використовується для перевезення вантажів і пасажирів. Вона приймає участь у формуванні організаційної структури транспортного комплексу, забезпечуючи ефективне використання транспортних засобів. Головним завданням транспортної інфраструктури в туристичному сервісі є створення комплексних умов для вільного пересування туристів та їх доступу до рекреаційних ресурсів і об'єктів. Транспортну інфраструктуру можна розглядати і як самостійний суб'єкт туристичної діяльності, який надає туристично-екскурсійні послуги. За рахунок транспортної інфраструктури туризм тісно пов'язаний з транспортним комплексом саме через процес організації перевезень і використання технічних засобів транспорту.

Транспортна інфраструктура туризму – це комплекс, який охоплює транспортні засоби, об'єкти, шляхи і маршрути, транспортні послуги, об'єкти сервісу і туризму на транспортних об'єктах і засобах, засоби інформації [3, с. 155]. Вона відіграє важливу роль в розвитку будь-якого регіону, тому що туристична галузь характеризується підвищеною видовою і просторовою динамічністю і потребує в своєму розвитку транспортного забезпечення. Транспортна туристична інфраструктура